

## Lokalno??, przestrze? i pa?stwo w alpejskiej dolinie: spo?eczno?? lokalna wobec projektu szybkiej kolei (TAV) w Val di Susa

### Lokalno??, przestrze? i pa?stwo w alpejskiej dolinie: spo?eczno?? lokalna wobec projektu szybkiej kolei (TAV) w Val di Susa



Przydatne informacje

**Źródło Finansowania:** [Narodowe Centrum Nauki](#) [1]

**Nr grantu:** ID 211686

**Nr umowy:** UMO-2013/08/S/HS3/00277

**Kierownik grantu:** Mateusz Laszczkowski

**Wykonawca:** Malewska-Szalygin Anna (opiekun projektu)

**Lider grantu:** IEiAK UW

**Termin rozpocz?cia:** 01-10-2013

**Termin zako?czenia:** 30-09-2016

[English version](#) [2]

Val di Susa to dolina po?o?ona we w?oskich alpach, na zachód od Turynu, ku granicy francuskiej. Zgodnie z promowanym przez w?oski i francuski rz?d projektem, ma t?dy przebiega? nowa miedzynarodowa linia szybkiej kolei (w?. *treno alta velocit?*, TAV), ??cz?ca Turyn i Lyon. Jednak ju? od chwili og?oszenia pierwszych, szkicowych planów, na pocz?tku lat 90., projekt spotka? si? z oporem miejscowej ludno?ci, obro?ców ?rodowiska, rozmaitych, g?ównie lewicowych grup politycznych, a tak?e niezale?nych ekspertów. Zwracaj? oni uwag? na w?tpliw? op?acalno?? kosztownej w budowie i utrzymaniu linii, która zdublowa?aby istniej?ce ju? po??czenie, a tak?e protestuj? przeciwko niszczeniu wp?ywowi projektu na pejza?, ?rodowisko i lokaln? gospodark? w Val di Susa. Narodzony z owych protestów ruch No TAV, w ci?gu swej d?ugiej historii, powi?za? te lokalne problemy ze z?o?on? krytyk? neoliberalnej ekonomii politycznej, zw?aszcza w odniesieniu do rozwoju infrastrukturalnego i wykorzystania przestrzeni, a tak?e z krytyk? zwi?zków pomi?dzy pa?stwem a pot??nymi grupami przemys?owymi i finansowymi. Ruch No TAV wyznaczy? nowy wzorzec oporu przeciwko niszc?cym efektom neoliberalnej globalizacji – oporu, który czerpie si?? z zakorzenienia w specyfice lokalnych terytoriów i wspólnot. Podobne ruchy wyros?y nast?pnie w ró?nych cz??ciach W?och, a aktywi?ci z Val di Susa utrzymuj? aktywne kontakty z licznymi innymi ruchami oporu i protestu na ca?ym ?wiecie.

W ramach realizowanego w latach 2013?2016, dzi?ki projektu „Lokalno??, przestrze? i pa?stwo w alpejskiej dolinie: spo?eczno?? lokalna wobec projektu budowy szybkiej kolei (TAV) w Val di Susa” (grant NCN z programu Fuga 2), dr [Mateusz Laszczkowski](#) [3] (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Warszawski) przeprowadzi? ponad rok intensywnych etnograficznych bada? terenowych w?ród aktywistów No TAV w Val di Susa (2014?2015). Oparte g?ównie na metodzie obserwacji uczestnicz?cej, zrealizowane badania podkre?laj? ogromn? wewn?trzn? ró?norodno?? ruchu No TAV i opisuj? wypracowane wewn?trz ruchu praktyki demokracji bezpo?redniej, wolnej od hierarchii czy struktur przywódczych. Badania pozwalaj? na?wietli?, jak dzi?ki naciskowi na lokalny wymiar konfliktu, upowszechnieniu w?ród ludno?ci wiedzy z rozmaitych dziedzin—od in?ynierii po ekologii? i ekonomii?—oraz powi?zaniu zagadnie? lokalnych z szerszymi problemami polityczno-ekonomicznymi i ?rodowiskowymi, ruch No TAV zdo?a? po??czy?, mi?dzy innymi, grupy katolickie i pacyfistyczne ze ?rodowiskami komunistów-autonomistów czy anarchistów, jednoczc?c równie? ponad podzia?ami klasowymi—przedstawiciele miejskiej inteligencji i wolnych zawodów z robotnikami i uprawiaj?cymi ziemie góralami. W ten sposób ruch No TAV sta? si? czym? wi?cej ni? tylko ruchem protestu—sta? si? pocz?tkiem tworzenia nowego typu szerokiej wspólnoty lokalnej, otwartej na ró?norodno?? i zmiany.

Dzięki uczestnictwu w licznych dyskusjach, spotkaniach, planowaniu działań, demonstracjach, bezpośrednich akcjach obywatelskiego nieposuszeństwa, a także wspólnych festynach i uroczystościach organizowanych przez ruch No TAV, dr Laszczkowski udało się uwypuklić główne osobiste i emocjonalne aspekty politycznego zaangażowania. Dr Laszczkowski opisuje i analizuje konstruowanie Val di Susa jako terytorialnego punktu odniesienia dla wspólnoty kształtującej się poprzez zaangażowanie w toczący się konflikt; rozważa, w jaki sposób pozornie czysto „techniczna” kwestia budowy nowej linii kolejowej nabiera znaczenia politycznego i społecznego; przygląda się osobistym przemianom, jakie poprzez udział w ruchu przechodzą poszczególni mieszkańcy doliny; a także podkreśla wieloznaczność „państwa” jako promotora „postępu”, jako symbolu, wartości, lecz również jako wroga i zagrożenie.

Zrealizowane badania stanowią wkład w rozwijającą się w ostatnich latach antropologię nowego typu oporu przeciw kapitalistycznej globalizacji oraz konfliktów wokół projektów infrastrukturalnych i przekształceń przestrzeni. Jednocześnie są one gósem w toczącej się interdyscyplinarnej i publicznej debacie na temat możliwości odnowienia demokracji poprzez bezpośrednio zaangażowanie obywateli ponad konwencjonalnymi podziałami i tożsamościami.

W ramach finansowanego przez NCN projektu, dr Laszczkowski przygotował cztery artykuły naukowe zwołone do wiodących czasopism polskich i międzynarodowych, a także zrealizował pełnometrowy film dokumentalny „Plac budowy: konstruowanie oporu”, dostępny w językach polskim, włoskim i angielskim.

**Source URL:** <https://dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/2849>

#### Links

[1] <http://ncn.gov.pl/>

[2] <https://dev.etnologia.uw.edu.pl/en/about-us/research/locality-space-and-state-alpine-valley>

[3] <https://dev.etnologia.uw.edu.pl/en/instytut/ludzie/pracownicy/mateusz-laszczkowski>